

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΘΕΜΑΤΩΝ- 2^ο ΓΕΛ ΚΑΛΥΜΝΟΥ

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

- 1) Ποια ήταν η κοινωνική διάρθρωση στην αρχαία Αίγυπτο; (σχ. βιβλ. σελ. 22-23 «η κοινωνία»)
- 2) Να εξηγήσετε γιατί η πολιτική οργάνωση του Αιγυπτιακού κράτους χαρακτηρίζεται θεοκρατική. (σχ. βιβλίο σελ. 23 «πολιτική οργάνωση» και σελ. 54 ορισμός «θεοκρατικό καθεστώς»)
- 3) Πώς καλύπτονταν οι ανάγκες της διοίκησης στην αρχαία Αίγυπτο; (σχολ. βιβλίο σελ. 22 «Η παροχή υπηρεσιών...λειτουργία του κράτους»)
- 4) Γιατί αναπτύχθηκε η αστρονομία και η γεωμετρία στην αρχαία Αίγυπτο; (σχ. βιβλ. σελ. 29 «επιστήμες»-2 πρώτες παράγραφοι)
- 5) Ποιες αντιλήψεις είχαν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι για τον θάνατο και σε ποιες επιστημονικές γνώσεις τους οδήγησαν οι αντιλήψεις αυτές; (σχολ. βιβλ. σελ 27-28 «ο κοπιώδης τρόπος ζωής...μεταθανάτια ζωή» και σελ. 29 «επιστήμες» η 3^η παράγραφος «η ταρίχευση... ελληνικό κόσμο»)
- 6) Ποιες αντιλήψεις είχαν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι για τους θεούς και ποιες για τον θάνατο; (σχολ. βιβλ. σελ 27-28 «η θρησκεία»)
- 7) Πώς αποκρυπτογραφήθηκαν τα ιερογλυφικά και ποιες πληροφορίες μάς προσέφερε η αποκρυπτογράφησή τους; (σχολ. βιβλ. σελ 28-29 «η αποκρυπτογράφησή τους οφείλεται... αλλά και λαϊκές διηγήσεις»)
- 8) Πώς προβαλλόταν η δύναμη του φαραώ μέσω των έργων της αιγυπτιακής τέχνης; Να αναφέρετε χαρακτηριστικά έργα. (σχ. βιβλ. σελ 29-30 «Οι τέχνες- η αρχιτεκτονική...πτυχές της καθημερινής ζωής»)

ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- 1) Ποια είναι η συμβολή των ομηρικών επών και των αρχαιολογικών ερευνών στη μελέτη του μυκηναϊκού πολιτισμού; (σχολ. βιβλ. σελ 66 «Οι πηγές... γραφείς στα μυκηναϊκά ανάκτορα»)
- 2) Ποια ήταν η σημασία της αποκρυπτογράφησης της γραμμικής Β' γραφής; (σχολ. βιβλ. σελ 66-67 «αποκορύφωμα... ένα συνεχές κείμενο»)
- 3) Ποια ήταν η οικονομική οργάνωση του μυκηναϊκού κόσμου; (σχ. βιβλ. σελ 67-68-69 «την κλειστή αγροτική...τους ιερείς και τους απλούς πολίτες»)
- 4) Ποια άποψη έχει διατυπωθεί για την πολιτική οργάνωση του μυκηναϊκού κόσμου και ποιος ήταν ο ανώτατος άρχοντας με βάση τις πληροφορίες της γραμμικής Β' γραφής; (σχ. βιβλ. σελ. 69 «τα κοινά χαρακτηριστικά...απ' όπου πήγαζε κάθε εξουσία + σελ 68 «ο ηγεμόνας κάθε ανακτόρου... ισχυρού ιερατείου»)
- 5) Ποια ήταν η κοινωνική οργάνωση του μυκηναϊκού κόσμου; (σχολ. βιβλ. σελ 69 «για την οργάνωση ...δηλώνει τον ανώτατο άρχοντα» + σελ. 68 «η πλειονότητα... απλούς πολίτες»)
- 6) Ποιες σχέσεις ανέπτυξαν οι Μυκηναίοι με τους Φοίνικες και ποιες με τους Χετταίους; (σελ. 69-70 «η εξάπλωση: «κύρια πηγή πλούτου...στη θάλασσα» + «το 13^ο αι....Αχιγιάβα στη χώρα του»)
- 7) Ποια ήταν η σχέση των Μυκηναίων με την Τρωική εκστρατεία; (σελ. 70-71 «οι βλέψεις τους στράφηκαν... από την αρχαιότητα»)
- 8) Πώς τεκμηριώνεται επιστημονικά η ελληνικότητα του μυκηναϊκού πολιτισμού; (σελ. 66-67 «αποκορύφωμα...των ομηρικών επών» + σελ. 72 «ο πολιτισμός» (οι 3 κουκίδες)
- 9) Ποια ήταν η σχέση των λαών της θάλασσας με την παρακμή των Μυκηναίων; (σελ. 71 «Η παρακμή»)
- 10) Ποια ήταν τα σπουδαιότερα στοιχεία που αποδεικνύουν την πολιτιστική ενότητα του μυκηναϊκού κόσμου; (σελ 72 «Ο πολιτισμός- οι 3 κουκίδες και η παράγραφος «μυκηναϊκή τέχνη»)

ΟΜΗΡΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

- 1) Τι ονομάστηκε «πρώτος ελληνικός αποικισμός» και ποια μεταναστευτική πορεία ακολούθησαν τα 3 ελληνικά φύλα; (σελ. 78+80 «πρώτος ελληνικός αποικισμός»)
- 2) Πώς ήταν οικονομικά οργανωμένος ένας «οίκος» την ομηρική εποχή; (σελ. 80 «η οικονομία» + πηγή σελ 80 «ο ομηρικός οίκος»)
- 3) Ποιος ήταν ο ρόλος του πλήθους, των δημιουργών και των δούλων στο πλαίσιο λειτουργίας του ομηρικού «οίκου»; (σελ. 81 «στο πλαίσιο του οίκου...ή την πειρατεία»)

- 4) Ποιος ήταν ο ρόλος του βασιλιά στην ομηρική εποχή και από ποια όργανα περιορίζονταν οι εξουσίες του; **(σελ. 81-82 «οι φυλετικοί αρχηγοί...εκκλησία του δήμου»)**
- 5) Ποια είναι τα βασικά γνωρίσματα της θρησκείας και της τέχνης της ομηρικής εποχής; **(σελ. 83 «την ομηρική εποχή δημιουργήθηκαν...ολυμπιακό δωδεκάθεο» + «η τέχνη των ομηρικών...μικροτεχνίας»)**
- 6) Ποια είναι τα σημαντικότερα επιτεύγματα του πολιτισμού της ομηρικής εποχής στον χώρο των γραμμάτων; **(σελ. 83 «στα πολιτιστικά επιτεύγματα...στις αρχές του 7^{ου} αι. π.Χ.)**
- 7) Πώς δημιουργήθηκαν τα ομηρικά έπη και ποιο ήταν το περιεχόμενό τους; **(σελ. 83 «από τη μυκηναϊκή ήδη εποχή...στις αρχές του 7^{ου} αι. π.Χ.)**

ΑΡΧΑΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

- 1) Να παρουσιάσετε: α) τα βασικά συστατικά στοιχεία της πόλης- κράτους από οργανωτική άποψη και β) τις βασικές επιδιώξεις των πολιτών. **(σελ. 84-85 «Έτσι, η πόλη-κράτος παρουσιάζει...με τις τρεις βασικές επιδιώξεις των πολιτών της»)**
- 2) Να αναφέρετε και να εξηγήσετε ποιες ήταν οι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη και εξέλιξη της πόλης-κράτους. **(σελ. 85 «οι πολίτες είχαν τρεις...με τις τρεις βασικές επιδιώξεις των πολιτών της»)**
- 3) Να αναφέρετε ποιες ήταν οι βασικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη της πόλης- κράτους και να επισημάνετε τις συνέπειες που είχαν για την ένωση των Ελλήνων. **(σελ. 85 «οι πολίτες είχαν τρεις...δε διευκόλυνε την ένωσή τους»)**
- 4) Ποια ήταν η καινοτομία στην οργάνωση των ελληνικών πόλεων-κρατών σε σχέση με τους Σουμέριους και ποια η σημασία της; **(σελ. 85-86 «η οργάνωση των ανθρώπων...του ανθρώπου στο πλαίσιο της πόλης-κράτους»)**
- 5) Να αναφέρετε τους οικονομικούς λόγους που οδήγησαν στην κρίση τις ομηρικές κοινότητες στα τέλη του 9ου π. Χ. αι. **(σελ. 87 «η κρίση του ομηρικού κόσμου... εκμετάλλευση γης»)**
- 6) Πώς επηρέασε η κρίση του ομηρικού κόσμου, στα τέλη του 9ου αι. π. Χ., τον ρόλο του βασιλιά και των ευγενών; **(σελ. 87 «η κρίση του ομηρικού κόσμου...ιππείς»)**
- 7) Ποιες λύσεις δόθηκαν για να αντιμετωπιστεί η οικονομική κρίση του ομηρικού κόσμου; Να αναφέρετε χαρακτηριστικές περιπτώσεις πόλεων-κρατών που εφάρμοσαν κάποια από τις προαναφερθείσες λύσεις. **(σελ. 87-88 «η αντιμετώπιση της κρίσης...με την ίδρυση αποικιών»)**
- 8) Ποιοι λόγοι οδήγησαν τους Έλληνες στον δεύτερο αποικισμό; **(σελ. 88-89 «τα αίτια που συνέβαλαν...μέσα από την Οδύσεια»)**
- 9) Σε ποιες περιοχές εξαπλώθηκαν οι Έλληνες κατά τον δεύτερο αποικισμό και ποιες ήταν οι συνέπειες της εξαπλώσής τους στον τομέα του πολιτισμού; **(σελ. 89 «Από τα μέσα του 8^{ου} ...πρότυπο διαμόρφωσης του λατινικού»)**
- 10) Ποιες ήταν οι οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες από τον δεύτερο ελληνικό αποικισμό; **(σελ. 89 +92 «η οικονομική κρίση αντιμετωπίστηκε...ως παράγοντας οικονομικής ανάπτυξης»)**
- 11) Ποιοι οικονομικοί και στρατιωτικοί παράγοντες συνέβαλαν στην κρίση της αριστοκρατικής κοινωνίας κατά την αρχαϊκή εποχή; **(σελ. σελ. 92-93 «ο ιστορικός βίος...ως προς την άσκηση της εξουσίας»)**
- 12) Ποιες αλλαγές επέφερε η καταγραφή των νόμων στις πόλεις - κράτη στα τέλη του 7ου - αρχές 6ου αι. π.Χ.; **(σελ. 93 «στα τέλη του 7^{ου} αι. π.Χ...τα τιμήματα δηλ. το εισόδημα»)**
- 13) Πώς επιβλήθηκε το πολίτευμα της τυραννίδας στις πόλεις- κράτη τον 6ο αι. π.Χ. Να αναφέρετε χαρακτηριστικές περιπτώσεις τυράννων. **(σελ. 93-94 «η επικράτηση των ολίγων...και τις διαθέσεις των πολιτών»)**
- 14) Ποιο ήταν το κυρίαρχο πολιτειακό όργανο στο δημοκρατικό πολίτευμα των ελληνικών πόλεων-κρατών και ποιες δυνατότητες παρείχε στους πολίτες; **(σελ. 94 «στο δημοκρατικό πολίτευμα...ισονομία»)**
- 15) Α) Ποιο ήταν το βασικό αίτιο και η αφορμή των περσικών πολέμων; Β) Ποιο ήταν το αποτέλεσμα της πρώτης απόπειρας επέκτασης των Περσών στον ελλαδικό χώρο; **(σελ. 96 «οι περσικοί πόλεμοι ...της Μακεδονίας 492π.Χ»)**
- 16) Ποια είναι τα κύρια γεγονότα της πρώτης και δεύτερης οργανωμένης εκστρατείας των Περσών κατά των Ελλήνων; **(σελ. 96 «η πρώτη οργανωμένη περσική...τον ελλαδικό χώρο»)**

ΚΛΑΣΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

- 1) Ποια ήταν η σημασία του νικηφόρου αποτελέσματος των περσικών πολέμων για την ιστορική πορεία των Ελλήνων; (σελ. 98 «**το νικηφόρο αποτέλεσμα...τέχνες της κλασικής εποχής**»)
- 2) Υπό ποιες συνθήκες ιδρύθηκε η Α΄ Αθηναϊκή συμμαχία, πού ήταν η έδρα της και με ποιους όρους συμμετείχαν τα μέλη της; (σελ. 98-99 «**η συμμαχία της Δήλουσε πλοία ή χρήματα**»)
- 3) Α) Πώς οι Αθηναίοι χρησιμοποίησαν την Α΄ Αθηναϊκή συμμαχία; Β) Πώς η συμμαχία μετεξελίχθηκε σε ηγεμονία; (σελ. 98-99-100 «**η συμμαχία της Δήλου...ανάδειξη της σε μεγάλη δύναμη**» + «**τη συμμαχία οι Αθηναίοι...δύναμη της Αθήνας**» + «**Η Αθήνα παρά τον ανταγωνισμό ...αποχώρησης από τη συμμαχία**»)
- 4) Ποιας πολιτικής παράταξης ήταν εκπρόσωπος ο Κίμωνας και ποια πολιτική ακολούθησε μετά τους περσικούς πολέμους μέχρι τον εξοστρακισμό του (461 π.Χ.); (σελ. 99 «**Ο Κίμων...πολιτική του εγκαταλείφθηκε οριστικά**»)
- 5) Με ποια μέτρα ο Περικλής ενίσχυσε το δημοκρατικό πολίτευμα της Αθήνας; (σελ. 101 «**η ενίσχυση του δημοκρατικού...παιδείας για τους Αθηναίους**»)
- 6) Να εξηγήσετε ποια ήταν τα έσοδα που είχε το αθηναϊκό κράτος την εποχή του Περικλή από τη φορολογία και τις εισφορές των συμμάχων. (σελ. 101-102 «**την εποχή του Περικλή.... πολεμικών αποζημιώσεων**»)
- 7) Ποια ήταν τα έσοδα που είχε το Αθηναϊκό κράτος την εποχή του Περικλή από τα ορυχεία μετάλλου και τη φορολογία; (σελ. 101 «**τα έσοδα του αθηναϊκού κράτους...πολεμικών αποζημιώσεων**»- **όχι τις εισφορές συμμάχων**)
- 8) Ποια ήταν τα αίτια του Πελοποννησιακού πολέμου; (σελ. 102 «**οι δυο μεγάλες συμμαχίες...ηγεμονικές τάσεις της Αθήνας**»)
- 9) Ποιες ήταν οι συνέπειες του Πελοποννησιακού πολέμου για τις ελληνικές πόλεις; (σελ.103 «**Ο Πελοποννησιακός πόλεμος...του επόμενου αιώνα**»)
- 10) α) Πώς εκδηλώθηκε η κρίση της πόλης-κράτους τον 4ο αι. π.Χ.; β) ποια ήταν η περσική πολιτική έναντι των Ελλήνων την περίοδο αυτή; (σελ. 103-104 «**η κρίση της πόλης-κράτους...για τον ελληνισμό ειρήνη**»)
- 11) Ποιο ήταν το περιεχόμενο της Ανταλκιδείου ειρήνης; (σελ. 104 «**Με τη Βασίλειο...όργανα περσικής πολιτικής**»)
- 12) Ποιος ήταν ο κύριος εκφραστής της πανελλήνιας ιδέας και ποιες ήταν οι απόψεις του για την εφαρμογή της; (σελ. 105 «**η πανελλήνια ιδέα ήταν...ο ρήτορας Δημοσθένης**»)
- 13) Πώς οργάνωσε τον στρατό και την οικονομία του μακεδονικού κράτους ο Φίλιππος Β΄; (σελ. 105-106 «**Ο Φίλιππος Β και η ένωση...δαρειακούς από τον ελλαδικό χώρο**»)
- 14) Ποια εξωτερική πολιτική ακολούθησε ο Φίλιππος Β΄ για την ένωση των Ελλήνων μέχρι το συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.); (σελ. 106 «**ακολούθησε επεκτατική εξωτερική...κοινού αγώνα εναντίον των Περσών**»)
- 15) Τι συμφωνήθηκε στο συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.) ανάμεσα στον Φίλιππο Β΄ και στις ελληνικές πόλεις; (σελ. 106-107 «**η πανελλήνια ένωση...με ισόβιο αρχηγό τον Φίλιππο Β΄**»)
- 16) Ποια άποψη έχει διατυπωθεί για τις πολιτικές επιδιώξεις του Μ. Αλεξάνδρου και πώς η άποψη αυτή τεκμηριώνεται; (σελ. 109 «**σε ό,τι αφορά την πολιτική...διοικητική παράδοση**»)
- 17) Ποια ήταν η πολιτική του Μ. Αλεξάνδρου στον οικονομικό τομέα; (σελ. 111 «**στον οικονομικό τομέα...απέραντη αυτοκρατορία**»)
- 18) Ποια ήταν η συμβολή της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου στον πολιτισμό; (σελ. 111 «**τέλος, στον πολιτιστικό τομέα...ένοπλη εξερεύνηση**»)

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

- 1) Πώς λειτούργησε η οικονομία του ελληνιστικού κόσμου; (σελ. 127 «**οικονομικά....επιταγές**»)
- 2) Ποιες αλλαγές παρατηρούνται στην κοινωνία του ελληνιστικού κόσμου; (σελ. 128 «**κοινωνικά...χρησιμοποίηση δούλων**»)
- 3) Ποιο ήταν το σύστημα διακυβέρνησης στα ελληνιστικά βασίλεια και ποιες συνέπειες είχε για τον πολίτη; (σελ. 128 «**πολιτικά...ατομικό του συμφέρον**»)
- 4) Η Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου την ελληνιστική εποχή εξελίχθηκε σε σημαντικό πολιτιστικό κέντρο. Να τεκμηριώσετε αυτήν την παρατήρηση (σελ. 140-141 «**Η Αλεξάνδρεια...Βιβλιοθήκης σε μισό εκατομμύριο**»)
- 5) Σε ποιους λόγους οφείλεται η πολιτιστική ανάπτυξη της Περγάμου κατά την ελληνιστική εποχή; (σελ. 141-142 «**Η Πέργαμος...Γαλατών από τους Περγαμηνούς**»)

- 6) Ποια μορφή απέκτησε η ελληνική γλώσσα την ελληνιστική εποχή και πού χρησιμοποιήθηκε; (σελ. 142-143 «*Η γλώσσα...σ' αυτή τη γλώσσα*»)
- 7) Γιατί αναπτύχθηκαν τα γράμματα κατά την ελληνιστική περίοδο και ποια χαρακτηριστικά είχε η παραγωγή βιβλίων; (σελ. 144 «*κατά τους ελληνιστικούς χρόνους...γραμματικοί*»)
- 8) Σε ποιους λόγους οφείλεται η ανάμειξη θρησκευτικών πεποιθήσεων και η εμφάνιση νέων λατρειών στην ελληνιστική εποχή; (σελ. 143-144 «*Η θρησκεία...θρησκευτικός συγκρητισμός*»)

Ο ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΩΜΑΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

- 1) Ποια ήταν η πολιτική οργάνωση της Ρώμης κατά την περίοδο της βασιλείας; (σελ. 172 «*η πολιτική οργάνωση:την περίοδο της βασιλείας...εξέλεγε το βασιλιά*»)
- 2) Ποια πολιτική ακολούθησε ο Κάτων ο Τιμητής για να λύσει προβλήματα της ρωμαϊκής κοινωνίας και ποιο ήταν το αποτέλεσμα της; (σελ. 194-195 «*Κάτων ο Τιμητής...ριζώνει στη ρωμαϊκή κοινωνία*»)
- 3) Πώς ο αγροτικός νόμος που πρότεινε ο Τιβέριος Γράκχος βοήθησε τους ακτήμονες; (σελ. 195 «*Ο Τιβέριος Γράκχος...έγγειο ιδιοκτησία*»)
- 4) Ποια από τα μέτρα που πρότεινε ο Γάιος Γράκχος μπορούσαν να προσφέρουν άμεση βοήθεια στα κατώτερα στρώματα του Ρωμαϊκού κράτους; (σελ. 196 «*Ο Γάιος Γράκχος...στρατιωτικό μισθό*»)
- 5) Α) Ποιοι ήταν οι στόχοι της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας των Γράκχων; Β) Ποιοι αντιτάχθηκαν στο έργο τους και γιατί αυτό απέτυχε; (σελ. 195 «*η αντίδραση όμως των συγκλητικών...δεν τον εφάρμοσαν*» + σελ. 196 «*Ωστόσο οι συγκλητικοί...δυναμική κοινωνική ομάδα*»)

Η ΡΩΜΑΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

- 1) Πώς ο Οκταβιανός ισχυροποίησε την κεντρική εξουσία χωρίς να προκαλέσει τα δημοκρατικά αισθήματα των Ρωμαίων; (σελ. 206-207 «*μετά τη ναυμαχία στο Άκτιο...στην κατανομή της εξουσίας*» + σελ. 208 «*Ο Οκταβιανός συγκέντρωσε..η παραμικρή αντίδραση*»)
- 2) Ποιες ήταν οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις που επέβαλε ο Οκταβιανός και ποιο αποτέλεσμα είχαν; (σελ. 208 «*στήριγμα του νέου μονάρχη...τεσσάρων χιλιάδων χιλιομέτρων*»)
- 3) Υπό ποιες συνθήκες έζησαν οι υπήκοοι του Ρωμαϊκού κράτους κατά τον 2ο αι. μ.Χ.; (σελ. 213 «*το ρωμαϊκό κράτος ιδιαίτερα...ρωμαϊκό δίκαιο*»)
- 4) Γιατί μειώθηκε ο πρωταγωνιστικός ρόλος της Ρώμης έναντι των επαρχιών τον 2ο αι. μ.Χ.; (σελ. 212-213 «*ωστόσο, ο πρωταγωνιστικός ρόλος...αναγνωριστούν ως ρωμαίοι πολίτες*»)
- 5) Πώς διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε την αυτοκρατορική περίοδο το ρωμαϊκό δίκαιο; (σελ. 213-214 «*Η μεγαλύτερη προσφορά του ρωμαϊκού πνεύματος...αργότερα τον 4^ο αι. μ. Χ*»)

ΥΣΤΕΡΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

- 1) Ποιο ήταν το διοικητικό σύστημα που επέβαλε ο Διοκλητιανός και πώς οργανώθηκε; (σελ. 234-235 «*οι διοικητικές αλλαγές...η έδρα της συγκλήτου*»)
- 2) Ποια μεταβολή υφίσταται το ρωμαϊκό πολίτευμα στα χρόνια του Διοκλητιανού και ποια στοιχεία την τεκμηριώνουν; (σελ. 235-236 «*η αλλαγή στη μορφή του πολιτεύματος...απόλυτος μονάρχης*»)
- 3) Τι προέβλεπε το διάταγμα των Μεδιολάνων (313 μ.Χ.) και ποια η σημασία του; (σελ. 237 «*αποφασιστικό ρόλο...υπηκόων της αυτοκρατορίας*»)
- 4) Να αναφέρετε τρεις ενέργειες του Μ. Κωνσταντίνου που αποδεικνύουν την ευνοϊκή στάση του έναντι του Χριστιανισμού. (σ. 237 «*η έκδοση του διατάγματος...βαφτίστηκε χριστιανός*»)

- 5) Για ποιους λόγους ο Μ. Κωνσταντίνος μετέφερε την πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού κράτους και ποια πλεονεκτήματα παρουσίαζε η μεταφορά της; (σελ. 238 «η ίδρυση της Κωνσταντινούπολης...προοδευτικά ελληνικό χαρακτήρα»)
- 6) Πώς καταλύθηκε το δυτικό Ρωμαϊκό κράτος το 476 μ.Χ.; (σελ. 251 «το 476 μ.Χ. ο Οδόακρος...αρχή του Μεσαίωνα για τη Δύση»)
- 7) Ποια διοικητικά μέτρα υιοθέτησε ο Ιουστινιανός και πού αποσκοπούσαν ; (σελ. 257-258 «θεμελιώθηκε νέο διοικητικό σύστημα...μεσαιωνικό κόσμο»)
- 8) Ποιο είναι το νομοθετικό έργο του Ιουστινιανού, σε ποια γλώσσα είναι γραμμένο και ποια η σημασία του; (σελ. 257 «έγινε συστηματική κωδικοποίηση...ευρωπαϊκών κρατών» + «θεμελιώθηκε νέο διοικητικό...μεγάλων γαιοκτησιών»)

ΖΗΤΟΥΜΕΝΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ

αγροτικός νόμος (σελ. 195)	Ιωνική επανάσταση (σελ. 96)
αλφαβητική γραφή (σελ. 82)	Καλλίειος συνθήκη/ειρήνη (σελ. 100)
Άνακτας (σελ. 69)	κλασική εποχή (σελ. 98)
Ανταλκίδειος ειρήνη (σελ. 104)	κοινή ελληνική ή κοινή (142)
Αρχιθεωρία (σελ. 102)	Λααγέτας (σελ. 69)
αυτάρκεια (πόλη- κράτος) (σελ. 85)	Λειτουργία (σελ. 102)
αυτονομία (πόλη- κράτος) (σελ. 85)	μέγαρο (μυκηναϊκής εποχής-σελ. 72)
βασιλεύς (μυκηναϊκής εποχής),(σελ. 69)	Μετοίκιο (σελ. 102)
βασιλιάς (ομηρικών κοινωνιών) (σελ. 81)	μυκηναϊκός πολιτισμός (σελ. 65)
Βοιωτικός ή Κορινθιακός πόλεμος (σελ. 104)	Νομοδιδάσκαλοι (σελ. 214)
βουλή γερόντων (ομηρικών κοινωνιών-σελ. 82)	Νομοθέτες/ αισυμνήτες (σελ. 93)
γεωμετρική τέχνη (σελ. 83)	ομηρική εποχή (σελ. 76)
γραμματικοί (ελληνιστική εποχή-σελ. 141)	οπλιτική φάλαγγα (σελ. 93)
γραμμική Β' γραφή (σελ. 66)	Πανιώνιο (σελ. 78)
Γυμνασιαρχία (σελ. 102)	Πατρίκιοι (σελ. 171)
Δήμαρχοι (σελ. 173)	Πελάτες (σελ. 171)
Δημιουργοί (σελ. 81)	Πληβείοι (σελ. 172)
διάταγμα του Καρακάλλα (σελ. 213)	Πραιτωριανοί (σελ. 208)
Δικτάτορας (σελ. 174)	πρώτος ελληνικός αποικισμός (σελ. 78)
Δωδεκάδελτος (Ρωμαϊκή δημοκρατία).σελ. 173	Ραψωδοί (σελ. 83)
ελληνικός μεσαίωνας/σκοτεινοί χρόνοι (σελ. 76)	Ρωμαϊκή δημοκρατία (Res publica).
Εστίαση (σελ. 102)	Στενοχωρία (σελ. 89)
ηγεμονία (principatus).(σελ. 208)	στωική φιλοσοφία (145)
Θεωρικά (σελ. 101)	Τιμητές (σελ. 174)
θολωτοί τάφοι (σελ. 73)	τριακοντούτες σπονδαί (σελ. 100)
θρησκευτικός συγκρητισμός (σελ. 144)	Τριηραρχία (σελ.102)
Ισηγορία (σελ. 94)	Ύπατοι (σελ. 174)
Ισονομία (σελ. 94)	χαλκιδικό αλφάβητο (σελ. 89)
	Χορηγία (σελ. 102)